

Livets Kilde hæfteserie

Nr. 27 6. årgang Juli 2007

Guds nåde (1. del)

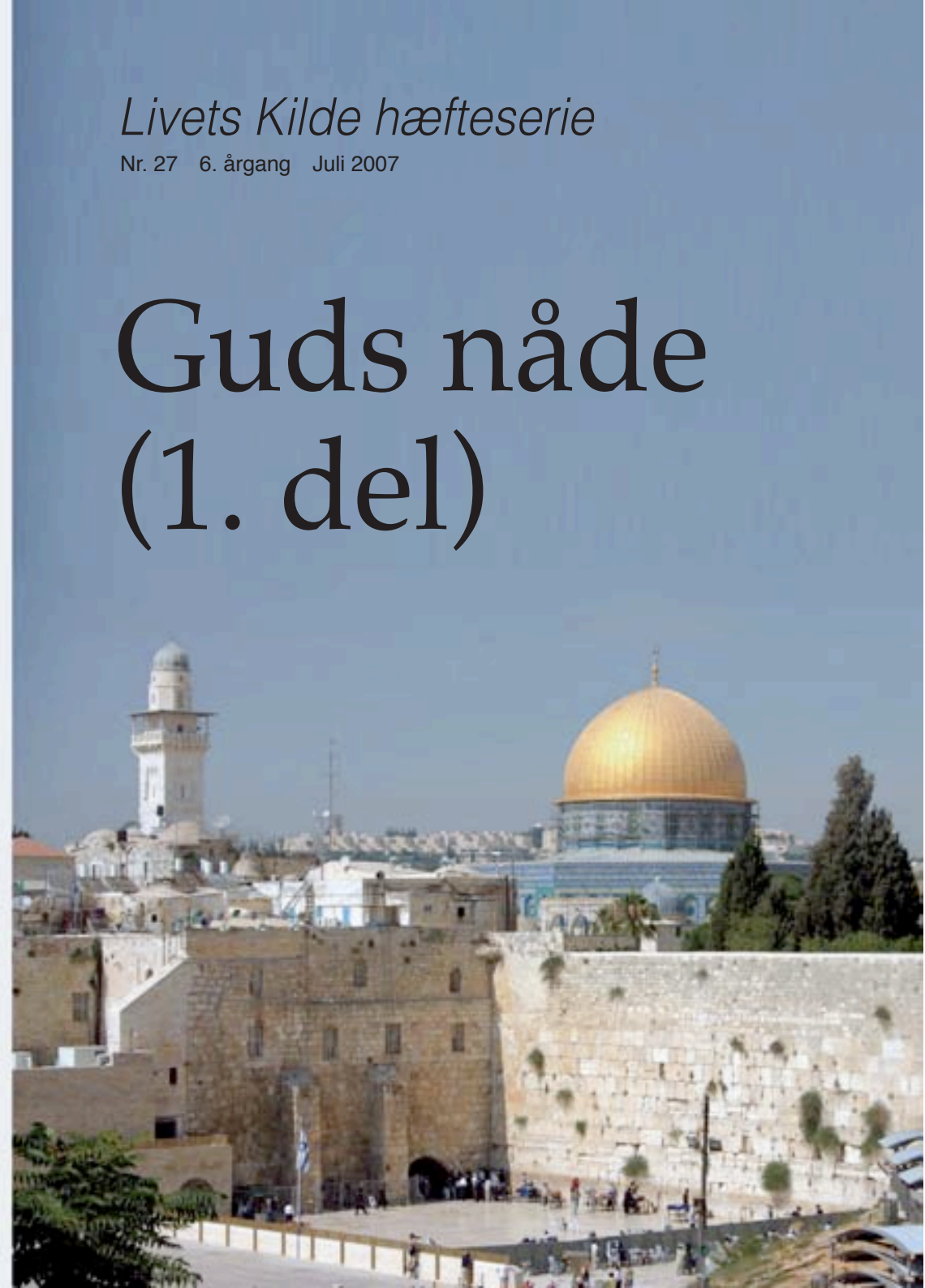
Vil du vide mere? Se vor hjemmeside

www.gvks.org

Guds Verdensvide Kirke i Skandinavia
ISBN 87-91681-07-3

001GNGT(d)/072007

Hvis du ønsker flere eksemplarer af dette eller andre af vore hæfter,
skriv da blot til vor adresse i Sverige:

Livets Kilde, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33, SE-270 35 Blentarp, Sverige

Andre hæfter i denne hæfteserien:

<i>Bjergprædikenen (1. del)</i>	<i>Hvad er Guds kærlighed? (1. del)</i>
<i>Bjergprædikenen (2. del)</i>	<i>Hvad er Guds kærlighed? (2. del)</i>
<i>Bjergprædikenen (3. del)</i>	<i>Hvad styrer dit liv?</i>
<i>Bjergprædikenen (4. del)</i>	<i>Jesu breve til menighederne (1. del)</i>
<i>Bjergprædikenen (5. del)</i>	<i>Jesu breve til menighederne (2. del)</i>
<i>Den ukendte Jesus (1. del)</i>	<i>Jesu breve til menighederne (3. del)</i>
<i>Den ukendte Jesus (2. del)</i>	<i>Jesus kommer igen</i>
<i>Er Gud død?</i>	<i>Jobs bog</i>
<i>Gud og bøn</i>	<i>Kristendommens fælder</i>
<i>Gud og tilgivelse</i>	<i>Kvinder i Bibelen</i>
<i>Guds løfter</i>	<i>Lever vi i de sidste dage?</i>
<i>Guds profetier</i>	<i>Ord om tålmodighed</i>
<i>Guds velsignelser</i>	<i>Ord om håb</i>

Forsidebilledet: Billedet, viser grædemuren, i Jerusalem. Muren er 48 meter lang og er resterne af Herodes tempel fra Jesu tid. Templet blev ødelagt af romerne i år 70 e. Kr., og grædemuren er den eneste del, der kan ses endnu i dag.

Foto: www.HolyLandPhotos.org

*H*erren steg ned i skyen og stillede sig hos ham, og Moses påkaldte Herrens navn. Og Herren gik forbi ham og råbte: »Herren, Herren er en barmhjertig og nådig Gud, sen til vrede og rig på troskab og sandhed. Han bevarer troskab i tusind slægtled, tilgiver skyld og overtrædelse og synd ...«

2. Mosebog 34:5-7

HVIS MAN SPØRGER FOLK, hvad nåde er, vil mange svare: tilgivelse af synd. Men det er kun en lille del af nådens karakter.

Da jeg for nogle måneder siden læste Titus 2:11–13, indså jeg at jeg ikke havde forstået rækkevidden af Guds nåde. Nu er det vel sådan at man aldrig kan hævde at man forstår den fuldt ud, men jeg indså at min forståelse havde været alt for begrænset. Jeg havde opfattet nåde som ufortjent gunst. I to hæfter vil vi se at Gud er nådig både i Det Gamle Testamente og i Det Nye Testamente. Vi vil prøve at besvare spørgsmål som: Hvad er nåde? Hvordan kan man vokse i nåde? Hvordan kan man stå i nåde (Romerne 5:2)?

Mange vil hævde at Den Gamle Pagt er kendetegnet ved loven, mens Den Nye Pagt er kendetegnet af nåde. Det er en misvisende forenkling af forholdet mellem disse to pagter, idet mange tror at der ikke var nåde under Den Gamle Pagt. Dette første hæfte vil derfor beskæftige sig med nåde under denne pagt, mens det næste hæfte vil tage udgangspunkt i nåde i Den Nye Pagt.

I hæftet om Guds velsignelser så vi hvordan nåde var en vigtig del af velsignelsen som Aron skulle lyse over Israels folk (4. Mosebog 6:24–27). Vi vil se at også andre skriftsteder beskriver nåde som et centralt emne i Den Gamle Pagt. □

Formålet med *Livets Kilde* hæfter er at gøre evangeliet vedkommende og tydeligt for vor tid. Hæfterne læses af kristne fra forskellige trossamfund. Vort ønske er at hjælpe den enkelte med at forstå sig selv og sit forhold til Gud, uanset hvilket kristent samfund man tilhører.

1	2. Mosebog 34:5–7
3–5	To hebræiske ord for nåde
6	Guds beskrivelse af sig selv
7	Nåde midt i De Ti Bud
8–9	Salme 103 – en salme om nåde
10–11	Ny er din nåde hver dag
12	Nådestolen
13–14	Jonas, en nådesprofet
15–17	Israels historie – en historie om nåde
18	Jeg viser nåde, mod hvem jeg vil ...
19	» ... at udråbe et nådeår for Herren ...«
20	» ... men i evig troskab viser jeg dig barmhjertighed ...«

To hebræiske ord for nåde

Det kan ofte være interessant at se hvordan Bibelen bruger begrebet både i Det Gamle og i Det Nye Testamente. På hebræisk har man to ord som ofte bliver oversat med nåde eller barmhjertighed.

DET ENNE ORD, *HESED* beyder egentlig »trofast kærlighed«. Det er et ord som beskriver et forhold mellem to parter. Et eksempel er Klagesangene 3:22, som vi vil se på senere i dette hæfte.

Ordet er ofte brugt i forbindelse med pagter og beskriver parternes trofasthed til selve pagten. På dansk er pagtstroskab eller pagtskærlighed det nærmeste man kommer til at beskrive indholdet i dette begreb. Den norske udgave af *Illustreret »Bibelleksikon* siger: Betydningen af *hesed* er: Venlighed, godhed, gunst, miskundhed, nåde ... *Hesed* ... bruges særlig om nådestroskab i pagtsforhold.« Senere bruger *Illustreret Bibelleksikon* »pagtstroskab« for begrebet.

Der er flere bibelkommentatorer som understreger det nære forhold mellem de to begreber nåde, og pagt. De to begreber hører nøje sammen. Israels pagtsamfund med Gud var en nådespagt. Pagten var blevet til på Guds initiativ. Den bestod i kraft af hans nådige pagtstroskab, til trods for Israels mange afstikkere. Alle frelsesgerninger hvor Gud hjælper Israel, bliver set som et udtryk for Herrens nåde i pagten. Pagt og nåde hører sammen fordi det var Guds nåde, ikke menneskenes godhed, der var pagtens grundlag. Ingen har kunnet gøre sig fortjent til pagterne, som Gud op gennem historien har indgået med menneskeheden.

På græsk er der to ord for pagt,

חֶסֶד

Hesed

»Guds
pagts trofasthed
i kærlighed«

nemlig *hesed* og *hen*. Det første ord beskriver en pagt eller aftale mellem to ligeværdige parter, hvor pagten er et resultat af forhandlinger mellem parterne. Det andet ord er en pagt hvor vilkårene bestemmes af den ene part og den anden part kun har mulighed for at godkende eller forkaste den. Det er det sidste græske ord, der er brugt for at beskrive alle de pagter Gud har indgået med menneskeheden. Det eneste vi kan gøre, er at godkende Guds vilkår eller afvise dem. Sådan var det for Noah, Abraham,

חֵן

Hen

»ufortjent gunst«

Jakob, og sådan er det for os. Udgangspunktet for alle disse pagter var Guds ønske om at have fællesskab med menneskene, hans børn, ikke fordi de var gode eller fortjente det.

Fællesskabet med Gud skyldes ene og alene hans holdning til os. Nåde er én af Guds grundholdninger i forholdet til menneskeheden under alle pagterne. Nåden er derfor knyttet nærmere til pagterne end selve loven. Pagterne i Det Gamle Testamente og Det Nye er et udtryk for nåde, at Gud vil have fællesskab med syndige mennesker. Et fællesskab, vi på ingen måde kan gøre os fortjent til ved bare at holde loven.

Hvis vi ser på det andet ord for nåde, *hen*, så vil vi umiddelbart genkende den almindelige opfattelse af nådebegrebet. Dette hebræiske ord er ikke et pagtsord. Det bruges til at beskrive en handling fra en overordnet person til en underordnet. Ordet betyder »ufortjent gunst«. Når vi læser at Noah fandt nåde for Guds øjne (1. Mosebog 6:8), eller at Moses fandt nåde hos Gud, så er det netop *det* hebræiske ord, der er brugt. Noah og Moses fik tilgivelse, ikke fordi de var gode eller havde fortjent det; en ufortjent gunst fra Gud! Det var på grund af Guds barmhjertighed

at de fik det forhold til Gud som de havde.

Altså betydningen af det ene hebræiske ord for »nåde« er »Guds pagstrofashed i kærlighed«, mens det andet ord

betyder »ufortjent gunst«. Det viser at nåde er mere end tilgivelse af synd. Nåde beskriver forholdet mellem os og Gud. Nåde har med selve pagten vi har med Gud at gøre. ☐

Åh, nåde stor

(Amazing Grace af John Newton)

Åh, nåde stor og underbar!
Da jeg var blind og død,
du frelste mig og gav mig svar,
forbi er al min nød.

Guds nåde gav mig kraft og mod
og fyldte mig med fred
den dag jeg for Jesu fod
måtte lægge byrden ned.

I sorg og savn, på land og hav
jeg trygt kan stævne frem,
for nåden er min støttestav,
mit håb som leder hjem.

Guds beskrivelse af sig selv

Israel var ankommet til Sinaibjerget, og Moses var oppe på bjerget i fyrrer dage. Israels folk tvang Aron til at lave en guldkalv. En okse var én af egypternes store guder, som hver dag bar solen, mellem sine horn, over himmelen fra øst til vest.

M OSES FIK DE TI BUD FRA Herren på Sinaibjerget, og da han kom ned til lejren, så han Israels afgudsdyrkelse og umoralske opførsel (2. Mosebog 32:19). Moses revsede folket, og kastede de to tavler med de ti bud til jorden, så de gik i stykker. Gud straffede de skyldige der opmuntrede Aron og folket til denne synd.

Det er med denne baggrund, vi læser om hvordan Gud beskriver sig selv overfor Moses, da han for anden gang skulle op på Sinai-bjerget for at modtage De ti bud. Vi er nu kommet til 2. Mosebog 34:5–6: Herren steg ned i skyen og stillede sig hos ham, og Moses påkaldte Herrens navn. Og Herren gik forbi ham og råbte:

»Herren, Herren er en barmhjertig og nådig Gud, sen til vrede og rig på troskab og sandhed.«

Det var sådan Gud indledte dette kapitel hvor han kommer med hovedpunkterne i pagten med Israel. Det er interessant at Gud begynder med at beskrive sig selv som en nådig Gud.

Men at Gud er nådig, betyder ikke at han er en uretfærdig Gud. Han siger i vers 7 at han tilgiver synd og skyld, hvis vi angrer og beder om tilgivelse. Men samtidig er han retfærdig. Han straffer den skyldige som ikke beder om tilgivelse, og som ikke ønsker at have noget med ham at gøre, eller som ikke viser ham respekt ved at undlade at forsøge at holde hans bud. □

Nåde midt i De ti bud

De ti bud og loven som Gud gav Israel, var en velsignelse for folket, fordi det var rettesnoeren, de skulle leve efter (5. Mosebog 6:24). Det hebræiske ord for »lov« betyder »retning«. I første Mosebog 20:5–6 siger han at Israel ikke må tjene fremmede guder eller tilbede deres billeder. Han siger at konsekvenserne af fædrenes synd vil forfølge de næste tre generationer, hvis de hader ham.

M EN MIDT I DE TI BUD, DER var grundelementet i Den Gamle Pagt, siger Gud at han både er en retfærdig og nådig Gud. Han siger at han vil vise godhed i tusind slægtled mod dem der elsker ham og holder hans bud. Det er vanskelig for os at forstå at han både kan være retfærdig og nådig. Men han er nådig mod dem der ønsker kontakt med ham, som elsker og respekterer ham.

Når det i salme 103 hedder at Gud er nådig mod dem der frygter ham, så er en kommentar påkrævet. Gud ønsker at vi skal have respekt, ikke rædsel, for ham. Vort forhold til Gud skal

være baseret på kærlighed.

Hvordan kan vi vide at det er sandt? Det fremgår af 2. Mosebog 20:20. Gud havde netop kundgjort De ti bud for Israel, og folket var skrækslagent efter den demonstration af hans almagt, de lige havde overværet. De skælvede og holdt sig langt borte fra bjerget, af rædsel for Gud (vers 18). De sagde til Moses: Du skal tale til os, for hvis Gud taler til os, så dør vi (vers 19).

I vers 20 siger Moses til folket at de skal »frygte« ham, så de ikke synder. Israel måtte ikke være bange for Gud, men have respekt (ærefrygt) for ham og hans veje, så de ikke syndede. □

Salme 103 — en salme om nåde

*Min sjæl, pris Herren, alt i mig skal
prise hans hellige navn.*

*Min sjæl, pris Herren, glem ikke
hans velsignelser!*

*Han tilgiver al din skyld, helbreder
alle dine sygdomme.*

*Han udfrier dit liv fra graven, han
kroner dig med godhed og
barmhjertighed.*

*Han mætter dit liv med gode
gaver, du bliver ung igen som en
ørn.*

*Herren øver retfærdighed og ret
mod alle undertrykte.*

*Herren er barmhjertig og nådig,
sen til vrede og rig på troskab.*

*Han anklager ikke for evigt,
og vredes ikke for altid.*

*Han gengælder os ikke vore
synder og lønner os ikke efter vor
skyld.*

*Så høj som himlen er over jorden,
så stor er hans nåde mod dem, der
frygter ham.*

*Så langt som øst ligger fra vest,
så langt har han fjernet vore synder
fra os.*

*Som en far er barmhjertig mod sine
børn, er Herren barmhjertig mod
dem, der frygter ham.*

*For han ved, at vi er skabt, husker på
at vi er støv.*

*Menneskets liv er som græsset, det
blomstrer som markens blomster:*

*Men Herrens troskab varer fra
evighed til evighed mod dem, der
frygter ham, og hans retfærdighed
mod børnenes børn, mod dem, der
holder hans pagt og husker hans bud
og følger dem.*

Ny er din nåde hver dag

Jeremias sidder ved Jerusalems ruiner og græder. Nebukadnezar havde erobret Jerusalem efter to års belejring, noget der havde drevet indbyggerne til vanvid under hungersnøden i byen. Under belejringen blev byen ødelagt. Murene blev revet ned, og Salomos tempel, ét af den antikke verdens underværker, blev brændt og fuldstændig ødelagt.

JEREMIAS HAVDE PROFETERET AT det ville gå sådan, hvis ikke Israel omvendte sig og søgte Guds veje. Men folket med kongen i spidsen, ville ikke høre

på ham. Nu var kongen bortført til Babylon. Hans sønner var blevet dræbt for øjnene af ham med sværd, før han selv blev gjort blind. Israels konge blev som en tilfangetaget blind mand ført til Babylon (2. Kongebog 25:7) og han skulle aldrig komme tilbage til Jerusalem.

Jeremias fik frit rejsepas af Nebukadnezar. Han forblev i byen og så ud over den tidligere så pragtfulde by, der nu lå i ruiner. Han skriver om det i bogen Klagesangene. Titlen på bogen beskriver indholdet, som er

De dræbte Sidkijas sønner for øjnene af ham. Sidkija selv blev blindet og bundet med to kobberlænker, hvorefter han førtes til Babylon.

2. Kongebog 25:7

En tegning af templet, efter beskrivelsen af Ezekiels syn i Ezekiels bog kapitel 40–47.

Titlen på den kendte salme »Stor er din trofasthed« er et citat fra dette skriftsted. Jeremias evner at abstrahere fra ødelæggelsen af denne smukke by, og forstå at Gud er trofast overfor sin pagt med Israel. Det var Israel der havde været utro. Gud havde skånet

Jeremias klager over Jerusalems skæbne. Men han bebrejder ikke Gud noget i den forbindelse, han klager over at Israels opførsel bevirkede at Gud måtte straffe dem. De tre første kapitler i bogen er en beskrivelse af Guds vrede over Israel og en beskrivelse af i metaforer (billeder) om ødelæggelsen. Gud er jo også en retfærdig Gud.

Men midt i tredje kapitel, ændrer Jeremias ord karakter: »Men dette lægger jeg mig på sinde, derfor vil jeg vente: Herrens troskab er ikke hørt op, hans barmhjertighed er ikke forbi, den er ny hver morgen; din trofasthed er stor. Jeg siger: Herren er min lod, derfor venter jeg på ham. Herren er god mod den der håber på ham, mod det menneske der søger ham. Det er godt at vente i tavshed på Herrens frelse« (Klagesangene 3:21–26).

alle dem der blev deporteret til Babylon, han lod ikke hele Israel udslette. Folket fortjente ikke at blive skånet, men Gud var nådig. Jeremias beskriver her Guds kærlighed til Israel, et folk der havde svigtet ham mange gange i historiens løb. Israel havde vendt Gud ryggen, de fulgte hellere de omkringliggende landes guder, og levede umoralsk.

Jeremias indser at Guds nåde er ny hver morgen. Gud holder sine løfter.

Det er også et budskab til os. Vi må søge ham og vente på hans frelse. Vi må ignorere det der kan bortlede opmærksomheden fra Gud, eller som kan gøre os bitre på ham.

Jeremias budskab til os er: Søg Gud og vent på hans frelse, vent til hans tid er inde. Gud er trofast, og det bør vi også beflitte os på at være. □

Nåde stolen

Tabernaklet og templet i Det gamle Testamente er rige på symboler. Man kan f. eks. nævne ting som den syvarmede lysestage, brændofferalteret, røgelsesalteret, forhænget der revnede da Jesus døde osv. Tabernaklet og senere hen templet symboliserede Guds hus. Det var hans bolig, og Gud var Israels Konge. Han boede sammen med sit folk.

TABERNAKLET SOM MOSES lavede i ørkenen, kong Salomons tempel og senere Herodes tempel, som stod der på Jesu tid, var indrettet på samme måde. Der var to rum. Det første var »Det hellige«, hvor præsterne udførte deres daglige og ugentlige opgaver. De skulle passe lysestagen, sætte 12 brød på bordet én gang om ugen, og behandle dem med røgelse fra guldalteret. Det inderste rum hed »Det Allershelligste«, og her var det kun ypperstepræsten, der én gang årligt, på den store soningsdag måtte indfinde sig. I Det Allershelligste stod kun kisten (Pagtens Ark), som indeholdt de to stentavler med De ti bud, en krukke med manna samt én af Arons stave, den der forvandlede til en slange, da Moses havde

foretræde hos farao. Kisten var besmykket med to engle, keruber af guld. Denne pagtkiste, der var tilvirket af en stor plade af guld, og hvor låget havde et navn »nåde stolen«, symboliserede selve Guds trone, hvorpå han sidder, og hvorfra han dømmer. Den forsvandt imidlertid da Nebukadnezar erobrede Jerusalem 587 f. Kr.

Altså fremstår Guds trone som et sted hvor nåden råder i Det Gamle Testamente.

Det at stå foran Gud på dommens dag, betyder at stå foran nåde stolen. Det er den holdning Gud indtager overfor menneskeheden. Derfor kan vi også i dag med sindsro træde frem for denne trone, som kaldes nådens trone (Hebræerbrevet 4:16). □

Jonas, en nådesprofet

Jonas´ bog er en særegen bog i Det Gamle Testamente. Den israelitiske profet Jonas blev påbudt at rejse til Nineve, en hedensk by, for at advare indbyggerne om at Israels Gud ville straffe dem, for deres ondskab, hvis de ikke omvendte sig. Jonas var den eneste profet i Det Gamle Testamente som havde held med at omvende sine tilhørere, men det var ikke fordi han ønskede det!

JONAS´ BOG ER DEN FØRSTE beretning om missionsarbejde med folkeslag, der ikke nedstammede fra Jakob. Profeten Jonas levede i det syvende århundrede før Kristus, under kong Jeroboam den anden (2. Kongebog 14:25), og navnet Jonas betyder »due«. Nineve var et magtcentrum i det assyriske rige, som bortførte Tistammeriget Israel i året 721 f. Kr. Byen var én af de mægtigste på jorden da Jonas fik dette mærkelige kald fra Gud. Byen havde 120.000 indbyggere (Jonas 4:11), og det tog tre dage at gå rundt om byens mure. Hvorfor skulle han drage til denne mægtige hedenske by og advare dens beboere om Guds kommende straf? Tænkte han

måske at Gud ville vise nåde og ikke gennemføre sin straf, hvis de omvendte sig? Jonas vidste Gud var »en nådig og barmhjertig Gud, sen til vrede og rig på troskab« (Jonas 4:2). Nej, han ville gerne at Gud straffede Nineve, derfor flygtede han og forsøgte at undslippe. Men det er ikke så let at vige udenom Guds planer.

Jonas drog till havet, altså den forkerte vej, og tog med et skib til Spanien (Jonas 1:3), men en orkan rejste sig, under dens hærgen blev bådens mandskab meget bange og råbte om hjælp til hver sin Gud (Jonas 1:5). De kastede lod for at finde ud af hvem der havde

skylden for det forfærdelige uvejr. Loddet faldt på Jonas, og han fortalte, at han var sejlet med for at undgå at forkynde nåde for Nineves indbyggere. Han sagde også at stormen ville stilne af, hvis de kastede ham overbord, hvad de omsider gjorde med stor ulyst. Derefter blev Jonas slugt af en stor fisk, (ikke en hval, som de fleste tror), i hvis bug han var i tre dage og tre nætter. Til skibsbesætningens store overraskelse holdt det op med at storme, da Jonas var blevet kastet i havet.

Mens Jonas var i fiskens bug, angrede han, og Gud lod fisken kaste Jonas op på stranden. Nu rejste han til Nineve og forkyndte at de måtte omvende sig. Alle indbyggerne tog hans budskab alvorligt og angrede deres onde gerninger. Resultatet blev at Gud skånede byen for ødelæggelse.

Der kan være flere grunde til at indbyggerne troede på Jonas. For det første var én af Nineves guder en fisk. Og her kom så en profet,

der var blevet udspyt af en stor fisk! For det andet kan historien om, hvad der var

sket med Jonas i stormen, og hvordan Gud havde vist nåde og reddet ham, være blevet kendt. Måske ville Gud gøre det samme for denne bys beboere (Jonas 3:9)? Man ved ikke hvornår Jonas rejste til Nineve, men det må have været en tid før byen blev erobret af babylonerne året 612 før Kristus. Nogen hævder at Jonas aldrig har levet, og det kun er et eventyr. Men Jesus omtaler Jonas som en historisk person (Matthæus 12:40).

Nåde er hovedtemaet i denne mærkelige bog. Gud viste nåde overfor den hedenske by Nineve, fordi den rådede bod på sit ondskab, og angrede sine synder. Men Gud var også nådig mod sin vrangvillige profet, som var imod at Gud udviste nåde overfor én af Israels mægtigste fjender. □

Herren befalede en stor fisk at sluge Jonas ... fra fiskens bug bad Jonas til Herren sin Gud, så sagde Herren til fisken, at den skulle kaste Jonas op på landjorden.

Jonas Bog 2:1–2, 11

Israels historie – en historie om nåde

Israels slægt skilte sig ud fra alle de fremmede, Og de trådte frem og bekendte deres synder og deres fædres skyld.

Nehemias bog 9:2–3

I Nehemias, niende kapitel fortælles om Israels historie, fra da Gud kaldte Abram, hvordan han senere førte Israel ud af Egypten, og frem til forfatterens egen tid. I Nehemias sammendrag af 1000 års historie er hovedtemaet Guds nåde og barmhjertighed. Lad os læse et uddrag af dette kapitel:

Du gav dem (Israel) brød fra himlen til at stille deres sult; du lod vand strømme ud af klippen til at stille deres tørst.

Du befalede dem at gå ind og tage det land i besiddelse, som du havde svoret at give dem.

Men de, vore fædre, handlede selvrådigt, de gjorde nakken stiv og adlød ikke dine befalinger.

De nægtede at adlyde, og de huskede ikke de undere, du havde gjort for dem; ...

Men du er en tilgivelsens Gud, nådig og barmhjertig, sen til vrede og rig på troskab, så du svigtede dem ikke ...

De gjorde sig skyldige i grove forhånelser.

Men i din store barmhjertighed svigtede du dem ikke i ørkenen ...

Du gav dem din gode ånd for at give dem indsigt; du forholdt dem ikke din manna, du gav dem vand til at stille deres tørst.

I fyrre år sørgede du for dem, så de ikke led mangel i ørkenen; deres klæder blev ikke slidt i laser, og deres fødder svulmede ikke op ...

Og børnene kom ind og tog landet i besiddelse ...

De spiste blev mætte og fede, de svælgede i dine rige, gode gaver.

Men de blev trodsige og gjorde oprør mod dig og vendte ryggen til din lov.

De dræbte dine profeter, som formanede dem til at omvende sig til dig.

De gjorde sig skyldige i grove forhånelser.

Da gav du dem i deres fjenders hånd, og de bragte trængsler over dem.

I deres trængsler råbte de til dig; du hørte dem fra himlen, og i din store barmhjertighed gav du dem befriere, som frelste dem fra deres fjenders hånd.

Men så snart de fik fred, gjorde de på ny, hvad der var ondt i dine øjne.

Så gav du dem i deres fjenders hånd, og de herskede over dem.

De råbte igen til dig, og du hørte dem fra himlen og reddede dem gang på gang i din barmhjertighed ...

Men i din store barmhjertighed gjorde du det ikke af med dem, og du svigtede dem ikke, for du er en nådig og barmhjertig Gud.

Uddrag av Nehemias 9:15–31

Israels historie er en sammenhængende fortælling om en nådig Gud som forsøger at hjælpe Israel til at forstå sin rolle og forstå hvad der er bedst for folket. Israel var tiltænkt rollen som mønsternation for andre folk, en rolle, de kristne i Den Nye Pagt spiller i dag.

Gud er nådig og retfærdig. Vi er nok tilbøjelige til at danne os et billede af Gud i Det Gamle Testamente som den strenge og

retfærdige Gud, mens Gud i Det Nye Testamente er den nådige og barmhjertige Gud. Men Gud er den samme i går, i dag og i morgen (bl.a. Malakias 3:6). Men omstændighederne var ikke de samme under Den Gamle og Den Nye Pagt. Under Den Gamle Pagt havde folket jo ikke Helligånden, så måske måtte Gud bruge stærkere midler for at få folk til at lytte til sig. □

Jeg viser
nåde,
mod
hvem jeg
vill ...

2. Mosebog 33:19

GUD VISER NÅDE MOD ALLE mennesker, han lader det regne over både retfærdige og uretfærdige (Matthæus 5:45). Det kan man kalde den almindelige nåde som Gud viser alle mennesker. Men han viser en særlig nåde til det enkelte individ. Han kalder hvert menneske til sin tid.

Det er årsagen til at en hel del mennesker hverken i dag eller tidligere i historien har opfattet Guds budskab. Gud har en plan. Han vil vise nåde til alle (1. Timotheus 2:4), men han vælger tidspunktet for hvornår

det sker. Det er den særegne nåde.

Hosstående bibelcitater er hentet fra en dialog mellem Moses og Gud. Gud har lige fortalt Moses at han havde fundet nåde i Guds øjne. Moses spørger: Hvordan kan jeg vide, at jeg har fundet nåde for dine øjne ...? (2. Mosebog 33:13) Gud svarer: »Jeg vil selv gå med og skaffe dig et sted at bo« (v. 14). Så spørger Moses om han må se ham, hertil svarer Gud, at ingen kan se hans ansigt og herlighed og beholde livet. Gud er så stærk og mægtig at vi ikke kan se på ham og leve, ligesom vi heller ikke kan komme levende fra at komme for tæt på solen, da varmen er alt for stærk. Gud er den almægtige.

Den omstændighed at Gud har holdt sig på en vis afstand af os, er faktisk et udtryk for nåde. Han kunne sagtens have vist sig for os, så enhver forstod ham, og troede på ham som universets Skaber, men så ville vor tro på ham være begrundet i frygt for hans almægt, og ikke i kærlighed til hans nåde. Netop fordi han er så mægtig, må han holde sig på en vis afstand, ikke på grund af manglende interesse for os, men fordi han elsker os. Gud vil at ingen skal gå fortabt, at alle skal frelses (2. Peter 3:9, 1. Tim. 2:4). Han vil lade alle forstå sin eksistens og plan, men det er ham der bestemmer det rigtige tidspunkt. □

... at udråbe et
nådeår for Herren...

Esajas 61:2

DE TO FØRSTE VERS I ESAJAS kapitel 61 handler om Messias, som skulle komme til Israel.

»Gud Herrens ånd er over mig, fordi Herren har salvet mig. Han har sendt mig for at bringe godt budskab til fattige og lægedom til dem, hvis hjerte er knust, for at udråbe frigivelse for fanger og løsladelse for lænkede, for at udråbe et nådeår for Herren og en hævn dag fra vor Gud, for at trøste alle der sørger ... «

Da Jesus kom til synagogen i Kapernaum, var det netop disse vers han læste op af, men han stoppede midt i det andet vers (Lukas 4:17-19).

Disse vers i Esajas er en spådom om Kristi komme, hvor han skulle give endnu tydeligere udtryk for Guds nåde. Det er et af de få steder i Det Gamle

Testamente som viser at Jesus skal komme to gange. Det er svært at se af teksten, men fordi Jesus afsluttede midt i sætningen – han holdt inde med oplæsningen lige før »en hævn dag« – kan vi forstå at den sidste del henhører til hans andet komme.

Bemærk at Esajas taler om et helt år med nåde, men kun om en enkelt dag med hævn. Esajas beskriver Jesu gerning under hans første komme, som det gode budskab, et budskab om nåde.

Hans gerninger er nådeshandlinger, så som at opmuntre dem der har et sønderknust hjerte og for at give frihed til dem der er fanger af deres egen synd. Jesus er kommet for at trøste de sørgende. Alt det beskriver Messias som en nådig, og ikke som en krigerisk eller hævngherrig person. Jesus er Guds fuldkomne udtryk for nåde, noget vi vil se i Det Nye Testamente. □

... men
evig
troskab
viser
jeg dig
barmhjer-
tighed ...

Esajas 61:2

ESAJAS BESKRIVER HER
Guds forhold til Israel.
I vers 5 siger han at
han er Israels ægtemand.
Pagten som Gud havde
indgået med Israel, var en
ægteskabspagt, men Israel var
troløs i dette forhold, så Gud
måtte skille sig fra hende.

I vers 7 og 8 siger Gud:

»Et kort øjeblik forlod jeg dig,
men i stor barmhjertighed
tager jeg dig tilbage.

I overstrømmende vrede
skjulte jeg et øjeblik ansigtet
for dig, men i evig troskab
viser jeg dig barmhjertighed,
siger Herren, der løskøber
dig.«

Gud kalder sig Israels skaber,
Ægtemand og Løskøber. Men
Israel forlod ham og tilbad andre
guder. Til trods herfor siger Gud
at han vil vise Israel evig troskab,
eftersom Israel var hans første
ægtefælle.

Vor pagt med Gud er også en
ægteskabspagt, som bliver indgået
når vi modtager det evige liv.
Kirken er Jesu brud, og Jesus er
vor ægtefælle.

Men her læser vi i Esajas at Gud
er en barmhjertig ægtefælle. Alle
mennesker er Guds skabninger og
dermed hans
børn. Men han har udvalgt
nogle til at være eksempler for
andre.

I den første pagt var Israel
eksemplet, i den anden er det de
kristne. Hvilket ansvar har vi ikke,
os som har taget imod Guds nåde?
Hvor taknemmelige bør vi ikke
være over at Gud er en
nådig Gud! ☐

Adresseændringer bedes meddelt til:

Livets Kilde, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33,
SE-270 35 Blentarp, Sverige
Fax: 0046 - (0)46 800 57

Redaktionens adresse:

Livets Kilde, Postboks 89 Holmlia, NO-1201 Oslo
www.livetskilde.org

Andre adresser i Norden:

Danmark: *Livets Kilde Hæfteserie*,
P.O. Box 714, DK-4000 Roskilde

Finland: *Livets Kilde*, Box 603, FI-00101 Helsingfors

Sverige: *Livets Kilde*, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33,
SE-270 35 Blentarp, Sverige (produksjon)

Vi kan kontaktes på telefon:

Danmark: +45 - 22 67 70 96

Norge: +47 - 64 87 74 48

Sverige: +46 - (0)301-449 57

Støtte til udgivelse af *Livets Kilde* hæfteserie

Abonnementet på *Livets Kilde* hæfter er gratis. Vi har for tiden
ca. 1400 læsere og uden støtte fra vore læsere havde det ikke
været muligt for os at udgive hæfterne. Vi vil gerne udtrykke vor
dybeste taknemmelighed over for alle der støtter *Livets Kilde*
hæfter! Arbejdet med at lave hæfterne sker med frivillig indsats.
Men trykning af hæfterne og porto må betales. De som ønsker
at støtte udgivelsen af hæfterne så vi kan fortsætte denne
tjeneste og måske endda sende hæfter til endnu flere abonnenter,
kan sende en gave til én af nedenstående konti. I Danmark er
alle bidrag over 500 kr. fradragsberettiget. Yderlige informationer
fås ved at skrive e-mail til Danmark@livetskilde.org eller til
postadressen P.O. Box 714, 4000-Roskilde.

Danmark: 9570 12457278

Finland: 800014-1952461

Norge: 7082 0512624

Sverige: 98 07 30-6

Forfatter til dette hæfte: Carl Fredrik Aas
Norsk originaltitel: *Guds nåde i Det gamle testamente*
Oversætter: Chresten Emil Madsen